

streerd. MEHLS e.a. bespraken de skeletafwijkingen bij kinderen van 2 tot 17 jaar die dialyse hadden ondergaan in een tijdvak van 1 tot 43 maanden. Het bleek dat geen van de skeletten normaal was. De tekenen van hyperparathyreoïdie namen toe met de duur van de dialyse. De graad van subperiostale resorptie correleerde met de serum-parathyreoïd hormoonwaarden.

De echte rachitische beelden in de epifyse-groeiplaat en de naburige metafyse kwamen niet algemeen voor bij het eindstadium van renale insufficiëntie. De ophelderingslijn onder de epifyse berust niet op ontkalkt kraakbeen, maar op irregulaire spongiosa.

THOMAS en GLASGOW vermeldden de botveranderingen bij aandoeningen van de galwegen zoals atresie. Deze kunnen overeenstemmen met rachitis of bestaan uit osteoporose met multipale fracturen, of er is een combinatie van beide. Deze röntgenologische beelden ontstaan 3-7 maanden na de afwijking die eraan ten grondslag ligt.

NUSSLE e.a. wezen nogmaals op de moeilijkheid van het meten van osteoporosis. Zij vergeleken twee methoden en vonden verschil in uitkomst. YOUNG e.a. wezen op het ontstaan van rachitis en osteomalacie bij langdurig gebruik van anti-epileptica (voornamelijk fenytoïne (difenylhydantoïne)) bij kinderen. In enkele gevallen was er verbetering na toedienen van vitamine D, ondanks voortzetten van de anti-epileptische therapie.

BROWN e.a. deelden hun bevindingen mee omtrent 100 cerebrale angiogrammen bij kinderen van 5 maanden tot bijna 16 jaar. Volgens de spreker is de percutane Seldinger-techniek te prefereren. Als complicatie werd slechts drie maal een hematoom van 2-3 cm gezien, dat met conservatieve therapie verdween. Bij dit onderzoek waren 4 kinderen die jonger waren dan 1 jaar betrokken. De jongste woog 5,5 kg.

KAUFMANN deelde mede dat na partiële nierextirpatie soms het resterende nierdeel 180° om een horizontale as draait, waardoor misleidende beelden ontstaan. Ook bij andere deelnemers was dit verschijnsel opgevallen. PEARL en LILLIENFELD vermeldden het langdurig (uren tot dagen) bestaan van een nefrografische fase bij hypotensie (post-shock nefrogram). Bij honden is een verlengde arteriële circulatie en redistributie van de bloedstroom in de nier aangetoond.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

De rol van de radiotherapie bij de behandeling van het rectumcarcinoom

In het artikel van de collegae VAN COEVORDEN en TIERIE (1974) wordt ook de trial genoemd die momenteel gaande is in EORTC-verband. Hetgeen VAN COEVORDEN en TIERIE daarover meedelen, heeft aanvulling nodig:

1. Het gaat niet om alle operabele patiënten, doch om stadium III Duke C gevallen.

2. Het is slechts gedurende de eerste vier dagen van de bestraling dat deze wordt gecombineerd met fluorouracil.

3. De genoemde dosering is 3450 Rad in 3 weken en niet in 4 weken.

4. Er is geen sprake van „om en om” behandeling, doch van een randomised trial.

Uit bovenstaande vermeldingen moge blijken dat de kinderradiologie alom bezig is uit te groeien tot een steeds belangrijker onderdeel van de algemene radiologie. In Nederland mag deze ontwikkeling niet onopgemerkt blijven of genegeerd worden. Bij de tien sedert 1964 gehouden Europese congressen zijn slechts 7 Nederlandse radiologen aanwezig geweest, die in totaal 14 maal hebben ingeschreven (twee radiologen 3 maal, twee 2 maal en vier eenmaal); steeds zonder actief wetenschappelijk aandeel. Onze indruk wat de deelname vanuit Nederland betreft, is dan ook dat in Nederland de belangstelling voor de kinderradiologie nog niet ver is doorgedrongen; een feit dat men, gezien de ontwikkeling daarin, moet betreuren.

Utrecht, juni 1973

P. P. G. KRAMER

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

Studiebeurzen WGO en Raad van Europa voor 1975

Evenals in voorgaande jaren stelt zowel de Wereldgezondheidsorganisatie als de Raad van Europa voor het jaar 1975 een aantal beurzen beschikbaar voor voortgezette studies van beperkte duur, te ondernemen in het buitenland, op het terrein van de gezondheidsproblematiek en de milieuhygiëne.

Gegadigden die voor een dergelijke beurs in aanmerking wensen te komen, dienen aan de Directeur van de Stafafdeling Internationale Zaken, Dr. Reijersstraat 12 te Leidschendam een kort curriculum vitae in te zenden alsmede een verzoek met een omschrijving van het onderwerp van studie, onder vermelding van de namen van de deskundigen en (of) instituten waar de studie dient te worden ondernomen en van referenties.

De datum van inzending van een dergelijk verzoek sluit op 1 april 1974.

Binnenkort zullen enkele voorlopige resultaten van dit onderzoek worden gepubliceerd.

Literatuur: COEVORDEN, S. J. VAN en A. H. TIERIE (1974) *Ned. T. Geneesk.* 118, 138.

Rotterdam, januari 1974

A. D. TREURNIET-DONKER
S. BOULIS WASSIF

Wij zijn zeer erkentelijk voor de aanvulling die de collegae TREURNIET-DONKER en BOULIS WASSIF hebben willen geven op ons overzicht. Met belangstelling zien wij de voorlopige resultaten van de trial tegemoet.

Amsterdam, februari 1974

S. J. VAN COEVORDEN
A. H. TIERIE